

**Перелік вибірових дисциплін по кафедрі історії
на 2021-2022 н.р.**

032 Історія та археологія (бакалавр)

3 курс

№	Назва дисципліни	Мета, завдання, компетентності	ПІБ викладача
3 курс			
1 семестр (5 кредитів) лекцій - 20, семінарів – 30, сам.роб. – 100, форма контролю - залік			
1	Українське суспільство в умовах незалежності	<p>Мета викладання навчальної дисципліни «Українське суспільство в умовах незалежності» полягає в науковому осмисленні студентами вітчизняної етнонаціональної політики, уваги до національного питання та національних прав людини, політико-правового закріплення демократичного розвитку української етнічної нації, забезпечення прав етнічних меншин, національно-культурного розвитку, толерантності в українському суспільстві, вирішення проблем імміграції, сучасних міграційних процесів та міжнаціональних відносин в Україні.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Українське суспільство в умовах незалежності» є: формування компетентності у студентів, ознайомлення із особливостями етнонаціональної політики, першими кроками втілення етнополітики в УНР, суперечливістю етнонаціональної політики в УРСР, стратегією етнонаціонального розвитку незалежної України, з'ясуванні особливостей етнонаціональної сфери в сучасній Україні, етнокультуралізму, толерантності, міграційних процесів на теренах нашої держави.</p>	Хрящевська Л.М.
2	Етносоціальні процеси в Україні	<p>Анотація: Актуальність та перспективність дисципліни «Етносоціальні процеси в незалежній Україні» пояснюється передусім об'єктивними процесами, які відбувалися в українському суспільстві, масштабами тих перетворень, які мали місце в останнє десятиліття ХХ ст. і, які призвели до якісної трансформації всієї соціально-політичної системи. За таких умов етносоціальні процеси набули якісно нових ознак, які потребують вивчення фактологічної бази для формування показників і характеристик демографічних, міграційних, соціально-економічних, соціокультурних процесів, які відбулися у титульного етносу та етнічних меншин України в період незалежності. У зв'язку з цим надзвичайно важливим є вивчення об'єктивних процесів, які відбуваються в українському суспільстві, масштабами тих перетворень, які мали місце в останні десятиліття і, які призвели до якісної трансформації всієї соціально-політичної системи незалежної України.</p>	Хрящевська Л.М.

		<p>Мета курсу: визначити динаміку етносоціальних процесів, виявити особливості і зміни демографічних, соціально-економічних і соціокультурних процесів, що відбувалися у титульного етносу та етнічних меншин України в період незалежності України.</p> <p>Завдання курсу: визначити фактологічну базу для формування показників і характеристик етносоціальних процесів та змін та створення концепції соціальної динаміки; стан нормативно-правового забезпечення відносин соціального захисту в Україні; дослідити інституційне забезпечення соціального захисту в умовах трансформації українського суспільства та виявити механізми реалізації соціального розвитку держави; визначити етапи демографічної кризи в Україні на основі аналізу кількісних і якісних зрушень в населенні; з'ясувати загальний коефіцієнт шлюбності та розлучень в Україні; коефіцієнти народжуваності, смертності та природного руху населення України; демографічні втрати України; виявити зміни в динаміці народжених і померлих, природному приросту (зменшенню) населення України; співвідношення складу населення України за статтю та віком, демографічні аспекти перебудови сільських населених пунктів; з'ясувати причини руйнування сільської поселенської мережі України, запропонувати систему заходів для відродження сільського населення та їх територій. Визначити взаємозв'язок демографічних процесів з сімейними та мовними аспектами життя українського народу, дослідити мовну структуру та з'ясувати рівень урбанізації етнічних меншин в Україні наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст., виявити вплив міграційних процесів на зміни у динаміці чисельності населення України, з'ясувати соціальні наслідки міграцій сільського населення України, виявити відзнаки в структурі зайнятості в областях Південного регіону на основі аналізу соціальної структури сучасної України.</p>	
3	<p>Спеціальні історичні дисципліни (геральдика)</p>	<p>Мета вивчення дисципліни – закласти науково-теоретичні засади для засвоєння комплексу правил і законів, які використовуються при експертизі гербів. Це особливо важливо в умовах розвитку ринкових відносин, коли твори мистецтва перетворюються на престижний товар і виникає небезпека їх неконтрольованого відтоку, різноманітних фальсифікацій, підробок тощо.</p> <p>Основними завданнями курсу відповідно до мети є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити студентів з розвитком геральдики як науки; - дати теоретичні знання з основ геральдичних законів та правил; - засвоїти понятійний апарат та теоретичні основи геральдики; - виявити закономірності становлення і розвитку геральдики в Україні; – надати відомості про геральдичну мову, теорію геральдики, класифікацію гербів і правил зображення в щитовому полі гербових фігур; – виховати повагу до національних державних, а також міських, земельних, корпоративних, родових та інших символів. 	<p>Маринченко Г.М.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - дати навички з опису та аналізу різноманітних гербів; - формувати вміння та навички моделювання гербів за геральдичними законами та правилами, використовуючи різноманітні джерела інформації. 	
4	Зброєзнавство	<p>Мета: вивчення історії розвитку зброї та її застосування. Дослідити зброю, як продукт суспільного виробництва, що втілює останні технічні досягнення, є предметом обміну й торгівлі, пам'ятником матеріальної культури та мистецтва. Зброя є носієм історичної інформації, необхідної при вивченні рівня розвитку суспільства, його матеріальної та духовної культури, соціально-економічних, політичних відносин.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> -розширити й поглибити у студентів знання з історії зброї; -розкрити процеси виникнення та розвитку зброї; -простежити еволюцію холодної та вогнепальної зброї; -ознайомити студентів з розвитком військових технологій; -простежити вплив розвитку науки і техніки на еволюцію військових технологій; -вивчити закономірності розвитку озброєння як продукту матеріальної культури та мистецтва. 	Нефьодов Д.В.

3 курс			
2 семестр (5 кредитів) лекцій - 20, семінарів – 30, сам.роб. – 100, форма контролю – залік			
1	Охорона і збереження пам'яток історії та культури	<p>Анотація: Український народ протягом віків створив численні культурні цінності, збереження й використання яких є необхідною умовою нових духовних досягнень та формування глибоких патріотичних почуттів сучасного покоління українців. В умовах розбудови незалежної Української держави процес національного та культурного відродження неможливий без вивчення, збереження та популяризації історико-культурних цінностей, актуалізації багатовікових надбань нації. Тому охорона пам'яток історії та культури є пріоритетно-стратегічною лінією українського державотворення. Кожен пам'ятник, меморіальний комплекс чи споруда є символом тієї чи іншої події чи епохи, котра відобразилась на житті наших предків, батьків і взагалі історії держави. Ретельно збережена та належним чином репрезентована культурна спадщина – джерело зростання і духовного розвитку українського народу, його національної самосвідомості. Ефективне збереження, відновлення і відповідне використання пам'яток культурної спадщини потребує глибокого розуміння існуючих проблем.</p> <p>Метою викладання навчальної дисципліни «Охорона і збереження пам'яток історії та культури» є: сприяння відродженню національної свідомості, духовності підростаючих поколінь, використання кращих надбань культури, збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захист традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь.</p>	Хрящевська Л.М.
2	Спеціальні історичні дисципліни (палеографія та кодикологія)	<p>Мета вивчення дисципліни – формування у студентів фундаментальних теоретичних знань з палеографії.</p> <p>Основними завданнями курсу відповідно до мети є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити студентів з розвитком палеографії як науки, формування окремого палеографічного корпусу спеціальних історичних дисциплін; - дати теоретичні знання з основ палеографії та кодикології; - засвоїти понятійний апарат та теоретичні основи палеографії та кодикології; - ознайомити з конкретними методиками палеографічного та кодикологічного аналізу; – ознайомитися з основними етапами розвитку слов'янського (кириличного) письма, матеріалів для письма, мовними особливостями рукописних пам'яток X-XVIII ст. 	Маринченко Г.М.
3	Історія міжнародних відносин у добу середньовіччя	<p>Мета курсу: висвітлити історію міжнародних відносин у ранньому середньовіччі; розкрити особливості політичних, економічних і культурних міжнародних зв'язків у Європі у високому середньовіччі; охарактеризувати міжнародні відносини у Європі у пізньому середньовіччі.</p> <p>Завдання дисципліни:</p>	Кузовков В.В.

		<ul style="list-style-type: none"> - розглянути історичний розвиток міжнародних відносин в добу пізньої античності; - охарактеризувати різницю в історичних шляхах Західного та Східного Середземномор'я у високому середньовіччі; - розглянути процес формування передвестфальської системи міжнародних відносин у пізньому середньовіччі. 	
4	Культура та суспільство античних міст-держав Північного Причорномор'я	<p>Мета курсу: висвітлити та вивчити культуру та суспільство античних міст-держав Північного Причорномор'я; розкрити особливості розвитку матеріальної культури, духовної культури та мусичної культури в Північному Причорномор'ї; охарактеризувати умови формування, містобудівництво, систему благоустрою, міфологічні традиції...</p> <p>Завдання дисципліни: - розглянути розселення греків в Північному Причорномор'ї, їх заняття, виховання та освіти, елементи побуту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - розглянути загальну міфологію, особисті вірування та Полісну релігію. - розглянути літературну творчість в контексті містеріальних свят та театральних традицій. 	Смирнов О.І.
5	Первісна історія Північного Причорномор'я	<p>Анотація</p> <p>Курс «Первісна історія Північного Причорномор'я» розрахован на студентів спеціальності: 032 Історія та археологія. Курс складається з 5-х кредитів (150 годин) ECTS.</p> <p>Хронологічно курс охоплює (28 тис. років до н.е. – середина 1 тис. н.е.). Дисципліна вивчає весь комплекс антропологічного, соціально-економічного, культурного і духовного розвитку населення регіону Північного Причорномор'я в первісну добу (від появи людини до перших державних утворень) в контексті появи, становлення, розквіту і занепаду племен та народів від епохи кам'яного віку до залізного віку.</p> <p>Отже, всю дописемну історію регіону розділяють на періоди – кам'яний вік (палеоліт, мезоліт, не-оліт), мідно-кам'яний вік (енеоліт), бронзовий вік і ранньозалізний вік. В кожному з цих періодів відбувалися зміни у виробництві знарядь праці, суспільному устрої, культурі. На території нашого краю в різні періоди проживали різні народи, які залишили після себе багато матеріальних свідчень. Саме вивченню матеріальних джерел й присвячено запропонований курс.</p> <p>Мета: формування у студентів ґрунтовних знань і компетентності про історико-культурний розвиток регіону Північного Причорномор'я від появи людини в добу</p>	Горбенко К.В.

		<p>пізнього палеоліту до епохи заліза, формування культурних ареалів, зміни кордонів, етнічних меж, мережі археологічних об'єктів, торгових шляхів тощо.</p> <p>Завдання:</p> <p>ознайомити студентів з основними методами та джерелами історико-археологічного дослідження;</p> <p>розглянути біологічні, соціальні та історичні передумови виникнення та розвитку людини та суспільства;</p> <p>дати студентам уяву про культурно-історичний розвиток регіону Степового Побужжя в епоху первісної історії, античності та раннього середньовіччя;</p> <p>розкрити характер розташування археологічних пам'яток регіону;</p> <p>дати студентам певні теоретичні знання, що зробили б можливим самостійний аналіз явищ історичних, пов'язаних з географічними факторами;</p>	
--	--	--	--

3 курс			
2 семестр (5 кредитів) лекцій - 20, семінарів – 30, сам.роб. – 100, форма контролю - залік			
1	Етнологія (Етнічний вимір міграційних процесів)	<p>Мета курсу: дослідити сучасні міграційні процеси</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Етнологія (Етнічний вимір міграційних процесів)» є: дослідити причини та особливості еміграції з України; з'ясувати проблеми української діаспори; проаналізувати імміграцію в Україну і питання громадянства; з'ясувати етнополітичні наслідки нелегальної імміграції; визначити політико-правові заходи запобіганню нелегальної міграції.</p>	Хрящевська Л.М.
2	Пізня Римська імперія	<p>Мета курсу: висвітлити історію Пізньої Римської імперії; розкрити особливості політичного, суспільно-економічного і культурного розвитку Пізньої Римської імперії; охарактеризувати історичне значення цього етапу розвитку європейської цивілізації.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розглянути історичний розвиток Римської імперії в добу доміанату; - охарактеризувати різницю в історичних шляхах Західного та Східного Середземномор'я; - розглянути процес формування візантійської цивілізації. 	Кузовков В.В.
3	Війни в українській та європейській історії XVI–XIX ст.	<p>Мета: вивчення історії військових конфліктів, що відбулися на теренах України та Європи протягом XVI–XIX ст., їх причин, ходу і результатів, ролі в них окремих осіб (полководців); вивчення воєнного мистецтва; розкриття процесів зародження, формування та еволюції військового мистецтва; створення підґрунтя для осмислення сутності сучасних явищ у воєнній справі; прищеплення студентам любові до героїчного минулого свого народу та його Збройних Сил, національної гідності та патріотизму; спонукання студентів до пошукової роботи.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розширити й поглибити у студентів знання з історії збройних конфліктів на європейському континенті в період нової історії; - розкрити процеси виникнення та розвитку збройних конфліктів; - простежити еволюцію мистецтва ведення війни на європейському континенті протягом XVI–XIX ст.; - ознайомити з розвитком військових технологій; - проаналізувати причини, хід та наслідки війн на території Європи, які мали значний вплив на подальший розвиток як окремих держав так і європейського континенту в цілому. 	Нефьодов Д.В.

4	Первісна історія Північного Причорномор'я	<p style="text-align: center;">Анотація</p> <p>Курс «Первісна історія Північного Причорномор'я» розрахован на студентів спеціальності: 032 Історія та археологія. Курс складається з 5-х кредитів (150 годин) ECTS.</p> <p>Хронологічно курс охоплює (28 тис. років до н.е. – середина 1 тис. н.е.). Дисципліна вивчає весь комплекс антропологічного, соціально-економічного, культурного і духовного розвитку населення регіону Північного Причорномор'я в первісну добу (від появи людини до перших державних утворень) в контексті появи, становлення, розквіту і занепаду племен та народів від епохи кам'яного віку до залізного віку.</p> <p>Отже, всю дописемну історію регіону розділяють на періоди – кам'яний вік (палеоліт, мезоліт, неоліт), мідно-кам'яний вік (енеоліт), бронзовий вік і ранньозалізний вік. В кожному з цих періодів відбувалися зміни у виробництві знарядь праці, суспільному устрої, культурі. На території нашого краю в різні періоди проживали різні народи, які залишили після себе багато матеріальних свідчень. Саме вивченню матеріальних джерел й присвячено запропонований курс.</p> <p>Мета: формування у студентів ґрунтовних знань і компетентності про історико-культурний розвиток регіону Північного Причорномор'я від появи людини в добу пізнього палеоліту до епохи заліза, формування культурних ареалів, зміни кордонів, етнічних меж, мережі археологічних об'єктів, торгових шляхів тощо.</p> <p>Завдання:</p> <p>ознайомити студентів з основними методами та джерелами історико-археологічного дослідження;</p> <p>розглянути біологічні, соціальні та історичні передумови виникнення та розвитку людини та суспільства;</p> <p>дати студентам уяву про культурно-історичний розвиток регіону Степового Побужжя в епоху первісної історії, античності та раннього середньовіччя;</p> <p>розкрити характер розташування археологічних пам'яток регіону;</p>	Горбенко К.В.
---	---	---	---------------

		дати студентам певні теоретичні знання, що зробили б можливим самостійний аналіз явищ історичних, пов'язаних з географічними факторами;	
--	--	---	--

Перелік вибірових дисциплін по кафедрі історії
на 2021-2022 н.р.

032 Історія та археологія (бакалавр)

4 курс

4 курс, I семестр (3 кредити) лекцій - 10, семінарів – 20, сам.роб. – 60, форма контролю - залік			
1	Історичне краєзнавство	<p>Мета курсу полягає в тому, щоб досягти майбутнім фахівцем глибокого усвідомлення значущості краєзнавчих знань в житті людини; ознайомити студентів з етапами розвитку зарубіжного та вітчизняного краєзнавства, принципами класифікації краєзнавчих джерел, методикою їх розшуку та використання в дослідницькій та викладацькій роботі. Вирішення цих завдань є необхідною передумовою успішного засвоєння інших історичних дисциплін, пізнання історичних явищ, процесів, які належать до різних етапів історії.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння студентами понятійно-категоріального апарату історичного краєзнавства - вивчення історіографії, принципів класифікації краєзнавчих джерел та методики їх розшуку та використання в навчальній та виховній роботі. - Засвоїти теоретичні знання в процесі вивчення курсу з набуттям практичних навичок збирання, вивчення та використання різноманітних краєзнавчих джерел.	Кузовков В.В.
2	Нумізмати́ка	<p>Мета вивчення дисципліни – є вивчення вітчизняних і зарубіжних монет, як особливого культурного феномену.</p> <p>1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Нумізмати́ка», відповідно до мети є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити студентів з розвитком нумізматики як науки; - дати теоретичні знання з основ законів нумізматики та її правил; - засвоїти понятійний апарат та теоретичні основи нумізматики; - виявити закономірності становлення і розвитку нумізматики в Україні; – надати відомості про мову, теорію нумізматики, класифікацію монет і правил зображення на них; – виховати повагу до національних державних надбань в монетній справі; - дати навички з опису та аналізу різноманітних монет; - формувати вміння та навички аналізу та оцінки монет за законами та правилами нумізматики, використовуючи різноманітні джерела інформації.	Кузовков В.В.

4 курс, I-II семестр

(3 кредити) лекцій - 10, семінарів – 20, сам.роб. – 60, форма контролю – ПМК

(3 кредити) лекцій - 10, семінарів – 20, сам.роб. – 60, форма контролю - залік

1	Історія міжнародних відносин	<p>Анотація. Курс «Історія міжнародних відносин» орієнтує студентів на розгляд міжнародних відносин в контексті історичного розвитку держав світу. Дисципліна сприяє формуванню толерантних установок при оцінці окремих фактів і явищ міжнародного життя та налаштовує студентів на вивчення основних етапів міжнародних відносин, історичних типів міжнародного порядку, змісту і форм міжнародного співробітництва. Аналіз особливостей формування зовнішньополітичних стратегій різних країн світу висвітлюється через співставлення протиріч та закономірностей світового розвитку. Дисципліна «Історія міжнародних відносин» фокусує увагу на розкритті основних проблем міжнародних відносин кінця XIX – початку XXI ст. в світлі критичного аналізу джерел, порівняльного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків. Особлива увага приділяється питанням формування та ліквідації Версальсько-Вашингтонської та Ялтинсько-Потсдамської систем міжнародних відносин. Розглядаються, також, тенденції міжнародних відносин на рубежі 1990-х - 2000-х років в умовах пост біполярного світу, проблемні питання реформування ООН. Сучасний стан і перспективи розвитку міжнародних відносин аналізуються у форматі перегляду військово-політичної доктрини НАТО та розширення ЄС.</p> <p>Мета курсу: орієнтація студентів на розгляд історії міжнародних відносин в контексті історичного розвитку, формування толерантних установок при оцінці окремих фактів і явищ міжнародного життя; налаштування студентів на вивчення основних етапів міжнародних відносин, історичних типів міжнародного порядку, змісту і форм міжнародного співробітництва.</p> <p>Завдання курсу: ознайомити із змістом теорії та історії міжнародних відносин через висвітлення протиріч та закономірностей світового розвитку; охарактеризувати основні напрями роботи з джерельно-документальною базою та історіографією курсу; висвітлити мету, завдання, методи, принципи та функції курсу; теоретичний та фактичний матеріал; ключові поняття курсу; хронологію та термінологію курсу; сформувати у студентів об'єктивний, збалансований, толерантний погляд на міжнародні події; аналізувати особливості формування зовнішньополітичних стратегій різних країн світу; навчити студентів аналізувати роль політичних діячів в міжнародних відносинах; розкрити основні проблеми міжнародних відносин наприкінці XIX – на початку XXI ст.; виробити у студентів навички критичного аналізу джерел, порівняльного аналізу, встановлення</p>	Буглай Н.М.
---	------------------------------	--	-------------

		причинно-наслідкових зв'язків; визначити взаємозв'язок національних історичних умов з світовими процесами в контексті інтернаціоналізації, інтеграції та глобалізації.	
2	Зовнішня політика країн Центральної та Східної Європи	<p>Анотація. Курс «Зовнішня політика країн Центральної та Східної Європи» орієнтує студентів на розгляд міжнародних відносин в контексті історичного розвитку держав регіону ЦСЕ. Дисципліна сприяє формуванню толерантних установок при оцінці окремих фактів і явищ міжнародного життя та налаштовує студентів на вивчення основних етапів міжнародних відносин, історичних типів міжнародного порядку, змісту і форм міжнародного співробітництва. Аналіз особливостей формування зовнішньополітичних стратегій різних країн Європи висвітлюється через співставлення протиріч та закономірностей світового розвитку. Дисципліна «Зовнішня політика країн Центральної та Східної Європи» фокусує увагу на розкритті основних проблем міжнародних відносин кінця ХІХ – початку ХХІ ст. в світлі критичного аналізу джерел, порівняльного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків. Особлива увага приділяється питанням формування та ліквідації Версальсько-Вашингтонської та Ялтинсько-Потсдамської систем міжнародних відносин. Розглядаються, також, тенденції міжнародних відносин на рубежі 1990-х - 2000-х років в умовах постбіполярного світу, проблемні питання реформування ООН. Сучасний стан і перспективи розвитку міжнародних відносин аналізуються у форматі перегляду військово-політичної доктрини НАТО та розширення ЄС.</p> <p>Мета курсу: орієнтація студентів на розгляд історії міжнародних відносин в контексті історичного розвитку держав Центральної та Східної Європи, формування толерантних установок при оцінці окремих фактів і явищ міжнародного життя; налаштування студентів на вивчення основних етапів міжнародних відносин, історичних типів міжнародного порядку, змісту і форм міжнародного співробітництва на європейському континенті.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомити із змістом теорії та історії міжнародних відносин через висвітлення протиріч та закономірностей світового розвитку; охарактеризувати основні напрями роботи з джерельно-документальною базою та історіографією курсу; висвітлити мету, завдання, методи, принципи та функції курсу; теоретичний та фактичний матеріал; ключові поняття курсу; хронологію та термінологію курсу; сформуванню у студентів об'єктивний, збалансований, толерантний погляд на міжнародні події в країнах Центральної та Східної Європи; аналізувати особливості формування зовнішньополітичних стратегій різних країн ЦСЕ; навчити студентів аналізувати роль політичних діячів в міжнародних відносинах; розкрити основні проблеми міжнародних відносин країн Центральної та Східної Європи наприкінці ХІХ – на початку ХХІ ст.; виробити у студентів навички критичного аналізу</p>	Буглай Н.М.

		джерел, порівняльного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків; визначити взаємозв'язок національних історичних умов з світовими процесами в контексті інтернаціоналізації, інтеграції та глобалізації.	
3	Історія міжнародних відносин України	<p>Анотація. Курс «Історія міжнародних відносин України» орієнтує студентів на розгляд міжнародних відносин в контексті історичного розвитку нашої держави. Дисципліна сприяє формуванню толерантних установок при оцінці окремих фактів і явищ та закономірностей розвитку історії міжнародних відносин України, визначення її особливостей, аналіз ролі політичних діячів, висвітлення геополітичних змін на українських теренах в різні історичні епохи. Аналіз особливостей формування зовнішньополітичних стратегій України висвітлюється через співставлення протиріч та закономірностей світового розвитку. Дисципліна «Історія міжнародних відносин України» фокусує увагу на розкритті основних проблем міжнародних відносин та орієнтує студентів на розгляд історії зовнішньої політики України в загальносвітовому контексті в світлі критичного аналізу джерел, порівняльного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків. Особлива увага приділяється питанням ознайомлення студентів з процесом формування й основним змістом зовнішньої політики української держави та дипломатії як її інструментом в різних історичних умовах буття українського народу, геополітичного становища України, інтересів, характеру відносин з іншими державами світу. Розглядаються, також, тенденції міжнародних відносин України на рубежі 1990-х - 2000-х років в умовах постбіполярного світу, проблемні питання в умовах реформування ООН. Сучасний стан і перспективи розвитку зовнішньої політики України аналізуються у форматі перегляду військово-політичної доктрини НАТО та розширення ЄС.</p> <p>Мета курсу: орієнтація студентів на розгляд історії міжнародних відносин України в загальносвітовому контексті; ознайомлення студентів з процесом формування й основним змістом зовнішньої політики української держави та дипломатії як її інструментом в різних історичних умовах; набуття ними розуміння характеру впливу зовнішніх чинників на буття українського народу, геополітичного становища України, інтересів, характеру відносин з іншими державами світу.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомити із змістом історії міжнародних відносин України через висвітлення протиріч та закономірностей її розвитку; охарактеризувати основні напрями роботи з джерельно-документальною базою та історіографією курсу; висвітлити мету, завдання, методи, принципи та функції курсу; теоретичний та фактичний матеріал; ключові поняття курсу; хронологію та термінологію курсу; роз'яснити зміст зовнішньої політики та дипломатії України, її місця в системі міжнародних відносин різних історичних епох; сформувавши у студентів об'єктивний, збалансований, толерантний погляд на міжнародну історію України;</p>	Буглай Н.М.

		розкрити процес формування і основні положення зовнішньополітичної концепції сучасної незалежної України, характеру взаємовідносин України зі світовим співтовариством і окремими його суб'єктами; навчити студентів аналізувати роль політичних діячів України на міжнародній арені; розкрити основні проблеми міжнародних відносин України наприкінці ХІХ – на початку ХХІ ст.; виробити у студентів навички критичного аналізу джерел, порівняльного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків; визначити взаємозв'язок національних історичних умов з світовими процесами в контексті інтернаціоналізації, інтеграції та глобалізації; формування активної національно свідомої громадської позиції студентів.	
<p>4 курс, I-II семестр</p> <p>(3 кредити) лекцій - 10, семінарів – 20, сам.роб. – 60, форма контролю – ПМК</p> <p>(3 кредити) лекцій - 10, семінарів – 20, сам.роб. – 60, форма контролю - залік</p>			
1	Актуальні проблеми історії церкви в Україні	<p>Мета курсу пов'язана з усвідомленням потреби більш об'єктивного підходу до змісту релігії та її ролі у суспільстві, подоланні багатьох забобонів у ставленні до релігії та церкви, більш об'єктивного висвітлення історії релігійних конфесій в Україні.</p> <p>Курс "Актуальні проблеми історії церкви в Україні" має на меті дати характеристику релігій, які були поширені та зараз існують на території України, ознайомити із сутністю, місцем та їх роллю в історичному розвитку народів України, суспільними функціями та значенням для духовної культури.</p>	Маринченко Г.М.
2	Історія релігії та церкви в Україні	<p>Метою курсу «Історія релігії та церкви в Україні» є: глибоке засвоєння та розуміння студентами проблем історії виникнення та формування духовного світу українського народу та української державності, утвердження національної самобутності, висвітлення духовної та суспільно-політичної діяльності конфесій в Україні на певних етапах історичного розвитку. Загальне покликання програми полягає в тому, щоб на основі процесів гуманізації вищої школи, інтеграції професійної і соціально-гуманітарної підготовки, покращення змісту структури курсу, використання досягнень світової і вітчизняної думки, загальнолюдських цінностей, здійснити підготовку висококваліфікованих спеціалістів.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія релігії та церкви в Україні» є: з'ясувати міжконфесійні відносини в Україні. Проаналізували основні вектори та зміст радянської релігійної політики, її роль в нищенні Церкви, секуляризації населення. Простежити пере-хід від антирелігійної позиції радянської влади до сприяння розвитку Церкви в кінці 1980-х — на початку 90-х рр. З'ясувати протиріччя, які мали місце в релігійній сфері в незалежній Україні, причини релігійних конфліктів, заходів спрямованих на їх подолання в ХХІ столітті.</p>	Хрящевська Л.М.

4 курс, I-II семестр

(3 кредити) лекцій - 10, семінарів – 20, сам.роб. – 60, форма контролю – ПМК

(3 кредити) лекцій - 10, семінарів – 20, сам.роб. – 60, форма контролю - залік

1	Актуальні проблеми історії України в роки Другої Світової війни	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Друга світова війна в історії людства: проблеми вивчення та інтерпретації» є: знайомство студентів зі станом опрацювання проблематики Другої світової війни в Україні і світі за останні десятиліття, визначальними тенденціями та особливостями історіографічного процесу, впливом суспільно-політичних явищ на тематику й зміст публікацій, перспективами наукових студій у цьому сегменті фундаментальних досліджень.</p> <p>Завдання: вивчення методологічних аспектів і провідних тенденцій дослідження історії Другої світової війни в Україні і світі, наукових та суспільно-політичних інтерпретацій причин, подій та наслідків цієї катастрофи, проблем термінології, а також історичної пам'яті про події воєнної доби.</p> <p>Очікувані результати навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знання: знати основні етапи складання історичних концепцій і методів вивчення історії Другої світової війни у світі й Україні; основні методологічні підходи та історіографічні концепції досліджень історії Другої світової війни, які мали своєрідні «епіцентри» – на терені конкретних країн чи національних культур; провідних істориків і теоретиків історії Другої світової війни та їх дослідження, наукові школи і роль історичних знань у сучасному суспільстві та їх суспільну значущість; понятійний та термінологічний апарат, притаманний даній навчальній дисципліні. 2. Уміння: визначати дискусійні проблеми у вивченні історії Другої світової війни у вітчизняній та зарубіжній історіографії і новітніх методологічних напрямках сучасного історіописання; аналізувати діяльність провідних вітчизняних і зарубіжних історіографічних шкіл і представників сучасних національних історіографій. 3. Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань історії Другої світової війни у вітчизняній та зарубіжній історіографії; практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці.	Нефьодов Д.В
---	---	--	--------------

2	Історія радянського суспільства	<p>Мета: формування у студентів знань про соціокультурний розвиток радянського суспільства, його структуру; засоби творення радянської ідентичності та її наслідки для конструювання культури історичної пам'яті в сучасній Україні.</p> <p>Завдання: ознайомити студентів з передумовами формування «безкласового суспільства» в СРСР; розглянути структуру радянського суспільства та основні відмінності між соціальними групами; визначити основні напрямки соціальної політики радянської влади; продемонструвати трансформацію соціальної ролі жінки в радянському суспільстві; пояснити феномен радянської ідентичності та вказати на інструменти її конструювання; вивчити форми опору громадян політичному режиму СРСР; вказати на наслідки політичних репресій 1920-1980-х для формування національної пам'яті; сформувати здатність критично сприймати політичні маніпуляції, спрямовані на роз'єднання українського народу на підставі різних моделей історичної пам'яті.</p> <p>У результаті вивчення даного курсу студент повинен</p> <p>знати: історичні передумови та етапи розвитку радянського суспільства; соціальну стратифікацію в радянській державі; засоби формування радянської ідентичності; національну та соціальну політику в СРСР; гендерну політику радянської влади; взаємовідносини громадян з радянськими владними структурами; основні характеристики радянської повсякденності; вплив пострадянської ідентичності на культуру історичної пам'яті в Україні.</p> <p>вміти: аналізувати на основі вивчення різних типів джерел соціокультурний простір в СРСР; визначати ментальні наслідки проживання українців у складі радянської держави; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між пострадянською ідентичністю та соціальними конфліктами в Україні; розпізнавати маніпулятивні практики політичних сил, що ґрунтуються на «ностальгуванні» за радянським минулим;</p>	Нефьодов Д.В
---	---------------------------------	--	--------------